

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DGW-3.054.13.2025

Warszawa, 04 września 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 11307 z dnia 5 sierpnia 2025 r. poseł na Sejm RP Pani Iwony Małgorzaty Krawczyk w sprawie decentralizacji kompetencji związanych z zatwierdzaniem taryf za wodę i ścieki oraz zwiększenia udziału samorządów w procesie taryfikacji, przedstawiam następujące informacje.

Odnosząc się do pytań dotyczących etapu prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz ustawy Prawo wodne (UD48), przedstawiam następujące informacje.

Obecnie zakończono etap uzgodnień międzyresortowych, opiniowania i konsultacji publicznych. Aktualnie projekt ustawy jest kierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Należy podkreślić, że projekt ustawy dotyczy kwestii istotnych dla samorządów i społeczeństwa dlatego Ministerstwo Infrastruktury dokładnie analizowało zgłoszone propozycje na etapie konsultacji publicznych i opiniowania. Przedmiotowe działania miały na celu wypracowanie jak najlepszych rozwiązań z uwzględnieniem stanowisk różnych środowisk. W celu zapewnienia odpowiedniego czasu na wypowiedzenie się na temat zaproponowanych rozwiązań w projekcie ustawy etap opiniowania i konsultacji publicznych został dodatkowo wydłużony, w szczególności mając na uwadze duże zainteresowanie nad pracami dotyczącymi projektu ustawy.

Ministerstwo Infrastruktury traktuje priorytetowo prace nad projektem ustawy dlatego planuje sprawne prowadzenie dalszych prac by rozwiązania ujęte w tym akcie prawnym mogły jak najszybciej być wprowadzone.

Odnosząc się do zakresu planowanych zmian w projekcie ustawy, w szczególności planowanego przekazania kompetencji do zatwierdzania taryf do rad gmin, przedstawiam następujące informacje.

Kluczową zmianą przewidzianą w projekcie ustawy jest przywrócenie radzie gminy wyłącznej kompetencji do zatwierdzania taryf za wodę i ścieki. Celem zakładanej w projekcie ustawy zmiany jest częściowy powrót do uregulowań obowiązujących przed wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę oraz zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. poz. 2180). Samorządy wskazują, że w ówczesnym stanie prawnym była zapewniona odpowiednia elastyczność i szybkość postępowań w sprawie zatwierdzania taryf. Ponadto celem zakładanej w projekcie ustawy zmiany jest także decentralizacja zadań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej z poziomu regionalnego (dyrektorów regionalnych

zarządów gospodarki wodnej (RZGW) Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (PGW WP) na poziom lokalny – gminny, w celu lepszego dostosowania realizowanych zadań do uwarunkowań lokalnych.

W przepisach projektu ustawy zapewniono odpowiednie zabezpieczenie interesu odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych w następujący sposób.

Zakłada się wprowadzenie wymogu dokonywania uzgodnienia z organem regulacyjnym projektu taryfy w przypadku gdy zakłada on zmianę w co najmniej jednej taryfowej grupie odbiorców usług ceny wskaźnikowej taryfy o więcej niż 15%. Przedmiotowe rozwiązanie ma zapewnić odpowiednią weryfikację zasadności znacznej zmiany taryfy.

Przede wszystkim nadzór nad zmianą wysokości taryfy będzie realizowany przez organy gminy, które będą oceniać projekt taryfy wraz z uzasadnieniem pod względem zgodności z określonymi przepisami powszechnie obowiązującymi. W przypadku zakładanej w projekcie taryfy większej zmiany cen i stawek opłat wystąpi obowiązek dodatkowego uzgodnienia projektu taryfy z organem regulacyjnym. W ramach uzgodnienia projektu taryfy będzie realizowany dodatkowy nadzór nad zmianą wysokości taryfy. W przypadku gdy organ regulacyjny odmówi uzgodnienia taryfy progresywnej przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne będzie mogło wystąpić ze skargą do wojewódzkiego sądu administracyjnego, który dokona oceny prawidłowości działań organu regulacyjnego. Dodatkowo, analogicznie jak w przypadku tzw. zwykłej taryfy, nadzór następczy nad zmianą taryfy będzie sprawował wojewoda względem uchwał podjętych przez gminę w przedmiocie zatwierdzenia albo odmowy zatwierdzenia taryfy. Należy wskazać, że przedmiotowe instrumenty prawne zapewniają odpowiednie zabezpieczenie interesu odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych.

Projekt ustawy nadal przewiduje wprowadzenie uprawnienia dla samorządów do ustanowienia taryfy progresywnej w danej gminie. Ewentualną decyzję o wprowadzeniu taryfy progresywnej podejmie rada gminy mając na względzie specyficzne uwarunkowania obowiązujące na jej terenie, a także posiadane dane, w tym dotyczące zużycia wody przez poszczególnych mieszkańców oraz stanowisko przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego.

Projekt ustawy nie przewiduje, co do zasady, rozszerzenia obowiązków przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, z wyjątkiem obowiązków informacyjnych wobec gmin. Zakładana zmiana przepisów będzie wymagała przyjęcia przez gminę w okresie 3 lat od jednej do kilku dodatkowych uchwał – co jest możliwe do realizacji w ramach posiadanych zasobów osobowych samorządów.

Mając jednak na uwadze wsparcie samorządów w zatwierdzaniu taryf zakłada się wprowadzenie wsparcia jednostek samorządu terytorialnego poprzez możliwość uzyskania opinii organu regulacyjnego do projektu taryfy. O ile projekt taryfy nie będzie wymagał dokonania uzgodnienia przez organ regulacyjny, to gmina będzie mogła wystąpić do organu o przedstawienie specjalistycznej opinii dotyczącej oceny projektu taryfy. Przedmiotowe rozwiązanie może pomóc gminie w podjęciu racjonalnej decyzji, co do zatwierdzenia taryfy. Stanowisko organu regulacyjnego w obu przypadkach (uzgodnienia i opinii) stanowić więc będzie wsparcie merytoryczne jednostek samorządu terytorialnego w trakcie rozpatrywania wniosku taryfowego.

Jednocześnie należy wskazać, że planowane w projekcie ustawy rozwiązania wpisują się w pewnym stopniu w strategię Rządu dotyczącą deregulacji zadań. Zakładana reforma pozwoli przyspieszyć procedurę zatwierdzania nowych taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków. Obecnie długość trwania procedury zatwierdzania taryfy (120 dni) uniemożliwia dostosowywanie działalności prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne do zmieniających się okoliczności w celu zapewnienia prawidłowego ich funkcjonowania. Obecnie do postępowania w sprawie zatwierdzenia taryfy stosuje się przepisy ustawy kpa. Na podstawie przepisów kpa dozwolone jest (nawet wielokrotnie) wydłużanie terminu załatwienia sprawy. Dodatkowo obecnie od rozstrzygnięcia w przedmiocie zatwierdzenia taryfy kpa przewiduje możliwość wniesienia odwołania, a następnie skargi do sądu administracyjnego. W związku z powyższym obecnie w praktyce postępowania w sprawie zatwierdzenia taryfy często ulegają wydłużeniu powyżej 120 dni, nawet do kilkunastu miesięcy.

Projekt ustawy zakłada zatwierdzenie taryfy w formie uchwały rady gminy, a nie w drodze decyzji administracyjnej. Takie rozwiązanie wyklucza administracyjny tryb odwoławczy od decyzji w sprawie zatwierdzenia taryfy, a także wyłącza stosowanie terminów określonych w kpa (możliwości wydłużenia terminu załatwienia sprawy). W związku z powyższym zakłada się, że projekt ustawy doprowadzi w praktyce do skrócenia terminów zatwierdzania taryfy (gdyż zatwierdzenie taryfy będzie musiało nastąpić w terminie 120 dni, bez możliwości przedłużenia sprawy).

Odnosząc się do kwestii wprowadzenia analogicznych do przewidzianej w zakresie zatwierdzania taryf reform w innych sektorach komunalnych (np. w gospodarce odpadami), przedstawiam następujące informacje przekazane przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

Należy wyjaśnić, że obowiązek sporządzania planów gospodarki odpadami został określony w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 312 z 22.11.2008, str. 3, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą”. Zgodnie z wymaganiami dyrektywy państwa członkowskie zapewniają, aby ich właściwe organy opracowały co najmniej jeden plan gospodarki odpadami. Plany te z osobna lub łącznie powinny pokrywać cały obszar geograficzny danego państwa członkowskiego. Dyrektywa wskazuje, że plany gospodarki odpadami powinny zawierać m.in. środki, jakie należy zastosować, aby udoskonalić racjonalne z punktu widzenia środowiska przygotowanie do ponownego użycia, recykling, odzysk oraz unieszkodliwianie odpadów i ocenę tego, w jaki sposób plan wspiera realizację celów i przepisów dyrektywy.

Wymogi dyrektywy w zakresie planów gospodarki odpadami zostały uwzględnione w odpowiednich przepisach prawa krajowego, tj. ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.). Zgodnie z tą ustawą plany gospodarki odpadami opracowywane są na poziomie krajowym i wojewódzkim. Plany te mają wspierać działania zmierzające do osiągnięcia celów i spełnienia wymagań wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej w zakresie gospodarki odpadami.

Należy podkreślić, że krajowy plan gospodarki odpadami (KPGO) określa politykę gospodarki odpadami w kraju, zgodną z hierarchią sposobów postępowania z odpadami. Wskazuje cele dla kraju i niezbędne do ich osiągnięcia kierunki działań, w oparciu m.in.

o wymagania i cele określone na poziomie Unii Europejskiej. Wobec powyższego wojewódzkie plany gospodarki odpadami powinny być zgodne z KPGO i służyć realizacji zawartych w nim celów.

Politykę w zakresie gospodarki odpadami na terenie województwa kształtuje marszałek województwa, który dokonuje analizy stanu gospodarki odpadami na obszarze województwa. Do zadań marszałka województwa należy zaplanowanie gospodarki odpadami na terenie województwa i określenie w wojewódzkim planie gospodarki odpadami odpowiednich działań, w tym inwestycyjnych. Minister właściwy do spraw klimatu opiniuje projekt wojewódzkiego planu gospodarki odpadami i uzgadnia projekt planu inwestycyjnego (plan inwestycyjny stanowi załącznik do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, określa potrzebną infrastrukturę dotyczącą odpadów komunalnych) w zakresie ich oceny pod kątem zgodności z przepisami prawa oraz krajowym planem gospodarki odpadami.

Zatem w opisanym obszarze nie funkcjonuje centralny nadzór i nie planuje się zmiany przepisów w tym zakresie.

Z poważaniem,

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Przemysław Koperski

Podsekretarz Stanu